

Wie is Jezus nu voor ons?

Joh. 11, 17-37 - 31.8.'25

Broers en zussen in Jezus Christus,

Inleiding

Toen ik deze week zocht naar een tekst in Johannes 11, vroeg ik me af waar het hier eigenlijk vooral over gaat. En toen dacht ik, na de eerste keer lezen: het gaat hier over de opstanding van Lazarus uit de dood. En inderdaad dat is wel zó bijzonder, dat het de meeste aandacht trekt.

Net zoals in onze tijd het tragische sterven van Lisa, anderhalve week geleden.

○ wat was dat een ongelofelijk trieste geschiedenis.

Dat het net niet meer lukte om haar te redden van die man die haar achtervolgde.

Toen de details aan het licht kwamen dat Lisa aan de telefoon was toen ze aangevallen werd, lijkt het wel alsof je erbij was. En dan besef je ook hoe weinig het gescheeld heeft. Wat ongeloofelijk triest dat hulp net te laat kwam!

'Te laat kwam... ', zo zeggen we dat dan. Want de dood is voor ons een onverbiddelijke grens. Is iemand onder ons eenmaal over die grens heen, dan is er voor de anderen niets meer aan te doen. Dat is onze algemene beleving. De dood is een absolute grens!

Dat beleven we al heel lang zo. Kijk maar eens naar de reactie van Martha en Maria, de zussen van de gestorven Lazarus. 'Heer als U hier geweest was, dan zou Lazarus niet gestorven zijn.' U had het kunnen voorkomen, daarvan zijn we overtuigd. Immers, Bethanië aan de Jordaan ligt maar een kleine 30 km vanaf Bethanië vlakbij Jeruzalem. (Er zijn twee Bethanie's!) Dat is ongeveer een dagreis. Waarom was de Heer Jezus niet gekomen? Zelfs onder het publiek klinkt die gedachte. 'Hij had de dood van Lazarus toch kunnen voorkomen.'

Die gedachten hebben allemaal één vooronderstelling: Je moet de dood zien te voorkomen. Anders ben je te laat! Als je even terugbladert in dit hoofdstuk, dan lees je dat Jezus' eigen leerlingen er net zo over denken. Zij zeggen juist, als hun Heer zegt dat Hij naar Jeruzalem wil gaan, laten we maar *niet* terug gaan naar Judea. Immers de wetsgetrouwe Joden hadden pas nog geprobeerd Jezus te stenigen en dan lopen ook zij gevaar. Immers, de dood is de absolute grens, daar kom je niet van terug.

Als je zou moeten kiezen in welke persoon (personen) in dit verhaal, je je het best zou kunnen verplaatsen, wie zou(den) dat dan zijn?

...

De dood is de grens.

Opschudding

Als we even teruggaan in de tijd en de geschiedenis op ons laten inwerken, dan zie je dat de emoties eraf spatten.

Allereerst bij de beide zussen: Martha en Maria.

Die moeten meemaken hoe hun broer Lazarus doodziek wordt en zij daarom doodsbang worden .

Ze schreeuwden om hulp.

En roepen hun Meester en vriend Jezus erbij.

Die is dichtbij in het andere Bethanië zo'n 30 km verderop.

En hun boodschapper weet Hem te vinden.

Maar zij horen helemaal niets van Hem terug.

Het worden diep bewogen dagen.

Hun broer Lazarus wordt maar zieker en zieker.

Tot het te laat is.

En hij zonder hulp van Meester Jezus sterft.

Martha en Maria staan er machteloos bij.

Rouw daalt neer in hun huis in Bethanië.

Onder Joden is het de gewoonte om die rouw uit te drukken in de zogenaamde Sjiwwe, de rouwzit.

De dode wordt begraven, noch op de dag van zijn sterven.

Daarna zit de rest van de familie zeven dagen (Sjiwwe) lang, in gescheurde kleren op de grond.

Wij zouden zeggen: 'ze zijn in zak en as.'

Je blijft dan in je huis

en de overige familie, vrienden en bekenden komen naar jou toe.

Ze wensen je toe dat de ziel van je geliefde zal worden toegevoegd aan de bundel van de levenden bij de God van Israël.

En ze nemen eten en drinken voor je mee.

Je hoeft zelf niets te doen.

Je mag eigenlijk zelf niets doen.

Je verzorgt je zelfs niet.

Je bent immers in de rouw.

Die zeven dagen van diepe rouw, een week van rouwklacht, van gescheurde kleren en in zak en as zitten, die zeven dagen markeren de overgang van het leven met je dierbare naar het zonder hem verder leven na zijn dood.

Na die periode van zeven dagen gaat het leven min of meer weer verder.

Wat zullen zij gedacht hebben, die zussen?

Voelden zij zich in de steek gelaten door hun Meester Jezus?

Hij is toch een vriend van de familie!

Hij kan toch zieken genezen?

Waar was Hij nu dan?

Nog niet eens op de sjiwwe

Het lijkt erop dat de emoties bij de beide zussen hoog opgelopen zijn. Natuurlijk, hun broer is gestorven.

Maar er komt iets bij.

Hun meester en vriend Jezus is niet gekomen.

Dat emotioneert hen.

Dat merk je aan hun gedrag.

Het is vreemd wat er gebeurt.

Ten eerste ga je niet je huis uit die eerste zeven dagen.

Als vrouw ga je sowieso niet alleen je huis uit.

Dat hoorde niet zo, toen.

Maar als Martha op de viérde dag,

hoort dat Meester Jezus in de buurt is,

kan ze zichzelf niet meer inhouden en snelt ze de deur uit

Hem, een man, tegemoet.

En we kennen de vraag inmiddels: 'als U hier was geweest...'

De vraag van Martha klinkt scherp, zo van: waar wás je nu?

Toch is haar vertrouwen in Jezus is niet geschonden,

al begrijpt ze er niets van.

Als haar meester Jezus zegt: je broer zal uit de dood opstaan.'

Dan gelooft ze Hem.

Maar wel zoals iedereen in die tijd geloofde

Ja, op de laatste dag bij de opstanding van de doden
dan zal hij opstaan.

De Heer dringt aan en dan komt die beroemde uitspraak:

"Ik ben de opstanding en het leven.

Wie in mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft
en ieder die leeft en in mij gelooft zal *nooit* sterven.

Geloof je dat? (25-26)

...

Wat zou je daar zelf op antwoorden?

Natuurlijk gelooft Martha haar meester.

U bent de Messias die naar de wereld zou komen.

En dan mag je er achteraan denken:

op de laatste dag zal Lazarus met u opstaan.

Martha begrijpt Jezus zoals ze in Hem gelooft,
als een belofte voor de toekomst.

Martha keert terug naar huis en licht ook Maria in.

In vertrouwen, in het verborgene, staat er.

Dat zou zomaar kunnen zijn omdat Maria niet geacht werd de sjiwwe
te verlaten om Jezus -een man- buiten te gaan opzoeken.

Maar ze doet het wel,

onmiddellijk vertrekt Maria.

Ze laat de bezoekers hun eigen conclusie trekken.

'Ze zal wel naar het graf gaan'.

Maar ze gaat naar Jezus en stelt hem dezelfde vraag:

Als u hier was geweest...

De emoties zijn hoog opgelopen,

ook in het vlakbij gelegen Jeruzalem.

Nog geen 3 km verderop.

Lazarus is gestorven en dat maakt daar indruk.

Veel wetsgetrouwe Joden zijn naar de zussen toegekomen.

Naar de sjiwwe.

De emoties lopen hoog op, zelfs bij de Heer Jezus.
Als Maria Hem het graf van Lazarus laat zien,
is Hij heftig geëmotioneerd.
Diep bewogen tot huilens aan toe.
Het is de enige keer dat we van Jezus lezen dat hij huilt.
En waarom is dat?
Is dat puur om zijn vriend?
Is dat om zijn verontwaardiging over de dood?
Is dat om zijn aanstaande lijden en sterven?
Is het dat allemaal tegelijk?
We weten het niet.
Maar in de beschrijving van Johannes,
valt op hoeveel emoties er zijn.
En op het eerste gezicht begrijp je dat wel.
De dood is immers de absolute grens.
Bij die grens kun je alleen maar machteloos staan te huilen.
En hopen op de toekomst.
Maar nu moet je afscheid nemen, iets anders kun je gewoon niet.

Ik stel weer der vraag:

Wie is Jezus voor je?...

[21] Want voor mij is leven Christus en sterven winst.

*[22] Als ik blijf leven, kan ik vruchtbaar werk doen,
maar toch weet ik niet wat ik zou kiezen.*

*[23] Ik word naar twee kanten getrokken:
enerzijds verlang ik ernaar te sterven en bij Christus te zijn,
want dat is het allerbeste;*

[24] anderzijds is het meer in uw belang dat ik blijf leven. (Filip. 1)

Je leest hier in een brief van Paulus aan de gemeente van Filippi.
Hij krijgt concurrentie in de verkondiging van het evangelie.
Hij maakt duidelijk dat Hij helemaal niet jaloers is.
Als Christus maar verkondigd wordt.
En dan geeft hij een inkijkje in hoe hij in het leven staat;

en ook Wie Jezus voor hem is:
„voor mij is het leven Christus en het sterven winst“
-zou je dat ook zo kunnen zeggen?

...

Voordat iemand dat toch zegt,
dan moet wel je heel vrij in het leven staan.
Je bent volkomen vrij als het om je dood gaat.

...

En toch is dit precies de boodschap die de Heer Jezus wil geven
en die Martha niet begrijpt (en die Maria ook niet begrepen zou
hebben.)

Die ook zijn leerlingen niet begrijpen.

Laat staan de omstanders

en wij...?

Maar het is wel wat hij tegen Martha zegt:

*"Ik **ben** de opstanding en het leven.*

*Wie in mij gelooft zal leven, **ook wanneer hij sterft***

*en ieder die leeft en in mij gelooft zal **nooit sterven.***

Geloof je dat? (25 – 26)

Je bent vrij van de dood, geloof je dat? ...

De Heer Jezus is niet de verkondiger van een belofte uit het verleden,
die dan ergens in de toekomst werkelijkheid moet worden.

Zo begreep Martha Hem.

Ja, u bent de Messias en Lazarus zal straks met u opstaan.

Dan zou Hij net zoiets zijn als dit beeld van Subiracs,
bij de Sagrada Familia.

Jezus gestold in een stenen standbeeld: dat herinnert aan het verleden
en een belofte voor de toekomst is.

Maar vandaag is Jezus niet meer dan dat: een stenen standbeeld.

Maar Jezus zei wat anders tegen Martha:
Ik *ben* de opstanding en het leven.
Ik ben niet uit het verleden, ik ben niet pas in de toekomst,
Ik ben hier en nu en sta vlak voor je.
Ik ben maar niet een verkondiger: ik ben het leven zelf
Wie in mij gelooft zal leven,
En dan die toevoeging, die maakt het pas echt bijzonder:
'ook wanneer hij sterft '
En om het nog eens goed duidelijk te maken herhaalt Jezus wat hij
bedoelt: 'een ieder die leeft en in mij gelooft (tegenwoordige tijd) zal
nooit sterven!

Nooit sterven.

Jezus laat zien dat Hij het leven zelf is.
En dat wie bij Jezus is, wie zich met Hem verbonden heeft,
Niets meer te vrezen heeft van de dood.

En dat was ook zo.
En om *dat* te laten zien:
Roept hij Lazarus uit het graf tevoorschijn.
Je ziet voor je ogen gebeuren wat hij in het vorige hoofdstuk (Joh. 10)
al gezegd had:
*De Goede Herder heeft zijn leven over voor zijn schapen
en zijn schapen luisteren naar zijn stem:*

luisteren *altijd* naar zijn stem.
Lazarus komt naar buiten, levend.
Want de Heer Jezus is het leven zelf.

Je vraagt je misschien af:
Wat heeft Jezus zijn vrienden hier aangedaan?
Maar hij was bezig met de eer van God,
en met de eer van de Zoon van God (4).
En wie konden Hem daar beter bij helpen, dan zijn vrienden.

Die hadden het niet gemakkelijk gehad.
Het was een heftige taak die ze kregen.
Lazarus niet en ook Martha en Maria niet.
Je zult het maar meemaken onaangekondigd, verschrikkelijk.
Maar door dit maken zij de eer van God en zijn Zoon zichtbaar.
Dat vroeg Jezus juist van zijn vrienden: eer mij voor de mensen.

Broers en zussen,
Wie is Jezus voor je?
Is hij een beeld uit het verleden met een belofte voor de toekomst,
of is hij de Levende met wie je onderweg bent?

...

Dat is hier de kwestie.
Paulus begreep dat:
het leven is mij Christus, het sterven winst.
Als je dat kunt zeggen
Dan ben je echt helemaal vrij.
De dood kan je geen kwaad meer doen.
Want wie in de Heer Jezus gelooft, zal leven,
Zelfs wanneer hij sterft. (2x)

Geloof je dat?

...

Dat is de vraag die wij krijgen vanmorgen.
Ben je al verlost, ben je vrij in je leven.
Besef je, dat je zo dicht bij hét Leven zelf bent,
dat sterven voor jou niet meer mogelijk is.
Geloof je dat?

...

Amen

Boodschap van Jezus:

"Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?"

De betekenis van deze uitspraak is dat Jezus niet alleen een bemoediging is voor de verdere toekomst van zijn terugkomst, wanneer het Koninkrijk komt. En de hoop die je daar nu al aan ontleend. Dat Jezus ook niet de hoop is voor het leven na dit sterven, de persoon die je opwacht aan het einde van een tunnel van licht. Jezus zegt in feite ik ben nu al je hoop. Je leven is Christus, je sterven is winst. Want wie met Mij leeft zal niet sterven, maar leven.

© Wieb Dijksterhuis, 31.8.'25